

Mirjana Škunca

DIRIGENT I SKLADATELJ BERTO PERIĆ (1894.-1923.)

UDK: 78.071:929 Perić, U. "1894/1923"

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 8. II. 1997.

Mirjana Škunca

21000 Split, HR

Ulica kralja Zvonimira 75

*Berto (Umberto) Perić (Split, 1894. - Buenos Aires, 1923.) više-
struko je nadareni glazbenik koji je, unatoč preranoj smrti, u
samo desetak godina glazbenog djelovanja stekao svojim skla-
dbama i dirigentskim nastupima zavidan ugled u domovini i da-
leko izvan nje.*

Kada je početkom ljeta 1923. iznimnim marom (splitskih) kazališnih djelatnika i poštovatelja organiziran u Splitu Peti kongres Udruženja glumaca Srba, Hrvata i Slovenaca, pažnju glazbenog segmenta splitske kulturne javnosti - još dobrobrano zaokupljene netom realiziranim prvom teatarskom sezonom sa stalnom glazbenom scenom, operom i operetom u vlastitu gradu - privlačile su u bogatom i raznovrsnom kongresnom programu nedvojbeno najviše glazbene priredbe - operne predstave i koncerti koje su zajedno sa splitskim snagama ostvarivali gostujući glazbenici kazališnih kuća iz Zagreba, Ljubljane, Beograda i Osijeka.¹⁾ Vjerojatno

Berto Perić

je daleko manji broj kako sudionika tako i posjetitelja potražio dodatne informacije o samoj manifestaciji i o kazališnoj problematici koje su za tu priliku pripremili

i u prvim srpanjskim danima ponudili javnosti tadašnji splitski kazališni uglednici, glumci i redatelji Jovan Jeremić i Rade Pregarc na stranicama kongresnog broja časopisa Udruženja glumaca Srba, Hrvata i Slovenaca "Gluma". A posve je upitno je li itko osim urednika R. Pregarca u njegovu prilogu obavijesti na posljednjim stranicama časopisa zapazio nekrolog posvećen uglednom glazbeniku Bertu Periću rodom Splitskaninu.²⁾ Ako i jest, ostalo je to bez traga i odjeka u njegovu rodnome gradu. Tek nedavni slučajni sklop okolnosti doveo je posredno ovoga glazbenika ponovno na domak Splitu.

Naime, mladi je Splitskanin muzikolog Zoran Krstulović, koji živi i djeluje u Ljubljani, radeći tamo na sređivanju građe Glazbene zbirke Narodne univerzitetke knjižnice (NUK), naišao na građu o Bertu Periću, na koju me je, zapazivši njegovo splitsko porijeklo, ne samo upozorio nego mi je poslao na uvid i stavio na raspolaganje fotokopije pronađenog materijala.³⁾ Tako je nastao ovaj prilog kao (prvi) pokušaj da za Berta Perića barem djelomično, premda s velikim zakašnjenjem, sazna i sredina iz koje je sigurno potekao, a možda i krenuo putem glazbenika.

Količina i vrsta sačuvane građe o njemu⁴⁾ koja nam za sada stoji na raspolaganju skromna je i nemamo mogućnost uvida u Perićeve skladbe,⁵⁾ pa se o njegovu glazbenom djelovanju, reproduktivnom i skladateljskom, može govoriti uglavnom tek na temelju oskudnih tragova u tisku koji je zabilježio nastajanje ili pak izvođenje pojedinih njegovih skladbi. No i to dostaje kao poticaj i razlog da se Bertu Periću ukaže pažnja jer uvjerljivo svjedoči da se radi o glazbeniku iznimne i višestruke nadarenosti kojega je smrt prekinula već nakon prvih koraka sjajno započete glazbeničke karijere.

Berto (ili Umberto) Perić rođen je u Splitu prije nešto više od stotinu godina - 8. lipnja 1894.⁶⁾ U njegovoj obitelji (otac Šimun bio je po zanimanju postolar, a majka Marija Manfić kućanica) glazba je slijedom tradicije sigurno bila sastavni dio običajima i navikama uvriježene svakodnevice, ali u raspoloživim izvorima nema naznaka da se neki stariji član uže obitelji u njegovoj ili u prethodnim generacijama glazbom bavio profesionalno. Iz tih se izvora ne može saznati ni kada je, gdje i s kim, nedvojbeno već u ranim godinama života očito po glazbenoj darovitosti zapaženi dječak, došao u dodir s glazbom i započeo s glazbenom podukom. Iz naslovne stranice njegove glasovirske koračnice *Ester Mazzoleni* (nazvane imenom u svijetu tada već slavne operne dive rodom Šibenčanke)⁷⁾ vidljivo je da je Perić ovu skladbu označio kao svoj prvi opus (op. 1) kao i da je napisana ili namijenjena za tisak u vlastitoj nakladi (*Proprietà del autore*) u Zadru. Na temelju ovih podataka moguće je pretpostaviti i da je Berto Perić promijenio mjesto stalnog boravka preselivši se iz Splita u Zadar ili da se slavnoj opernoj pjevačici E. Mazzoleni divi u Splitu i tu joj oduševljen sklada svoju koračnicu, predmnije-

